

FASADSTUDIE för
Gamla vattentornet, del av Västervik 4:2
Västerviks kommun, Kalmar län.

2015-03-20 reviderad 2020-04-01

*Tommy Lyberg - Arkitekt
Richard Granberg - Exploatör*

Inledning

Sammanfattning

Detta är kompletterande dokumentation till konsekvensbeskrivningen för Gamla Vattentornet i Västervik gällande exempel på möjliga fasadutformning och färgval.

Sammanfattning

Gällande fasad finns det mängder med alternativ och färger (om man t.ex. googlar på "fasadskivor" och sedan välj bilder på menyn finns ett stort antal varianter). Valet av fasad och exakt kulör görs i samband med detaljprojekteringen och prövas i bygglovsansökan.

Däremot finns fasader som man i detta läge redan nu kan utesluta för att tillbyggnaden skall harmonisera med helheten och Vattentornet uppfattas som fortsatt solitärt. Detta kan styras dels genom materialval likväl som färgsättning och reflektioner.

Materialmässigt har vi i förslaget således uteslutit bl.a. tegel som kan flyta ihop för mycket med det befintliga tornet. Träpanel på en så hög byggnad kan ge ett egendomligt intryck och är heller inte lämpligt ur brand- och underhållssynpunkt.

Färgmässigt bör fasaden på tillbyggnaden vara mörkare än teglet för att "förminska" tillbyggnaden visuellt samt förstärka och framhäva det ljusare vattentornet som då även ramas in mot den ännu ljusare himlen. En mörk neutral kulör, t.ex. svart eller mörkgrå som även kan kontrastera mot teglet och murbruket samt eventuellt reflektera himmelsljuset utan att ge skarpa solreflexer bör uppfylla kraven.

Även om vit/ljusa färger kan uppfattas som "lättare" så blir tornet inte lika tydligt markerat utan flyter istället samman med den ljusare himlen vilket ger att tornet och dess konturer som egen solitär byggnadskropp framträder mindre.

Glas ger genom sin transparens och ljusreflexion sinnebilden av en lätt och modern fasad. Stora fönsterytor (fönster/inglasade balkonger) förstärker ett lätt uttryck på den i övrigt bastanta tillbyggnaden vilket skapar en bra balans.

Täta väggpartier kan antingen vara utförda i t.ex. färgade prefabelement i betong eller kläs med fasadskivor, exempelvis av fasadglas, fibercement, laminat eller metall etc. En slät textur förstärker kontrasterna och ger ett lättare intryck likväl som en viss grad av reflexion och synliga skarvar. Med tanke på väderstrecket och den snabba utvecklingen av solcellspaneler kan även detta vara ett alternativ.

Exempel på uteslutna fasadexempel

Detta är ett exempel på ett träfasad på en tillbyggnad i ett enfamiljshus som tidigare var ett vattentorn.

Trots att påbyggnaden är betydligt mindre tar det mörka träet över markant och trädstrukturen "skär sig" gentemot tegelfasaden.

Detta vattentorn i London som är ombyggt till ett enfamiljshus har en tegelpåbyggnad som lättas upp genom att övergången är i glas.

Men genom att påbyggnaden är utformad i samma färg och i tegel så konkurrerar påbyggnaden om tornets solitära karaktär.

Fasadexempel färg och texturpåverkan

Denna byggnad är nybyggd och belägen i Hägersten, Stockholm.

Även om den mindre ljusare tillbyggnaden med putsfasad som har textur harmoniserar bra mot den mörkare plana fasaden på den vänstra och större huvudbyggnaden, så tar den överhanden och hamnar i blickfånget.

Färgsättningen är lämplig om man vill förstärka en mindre huskropp för att visuellt förminska den större.

I fallet med Gamla Vattentornet är det precis tvärtom, den större redan mörkt färgsatta tegelhuskroppen med textur skall förstärkas, vilket gör att en mörkare plan fasad är lämpligare.

Nedanstående illustration visar på skillnaderna med en mörk respektive ljus fasad på en tänkta tillbyggnad (*observera att det är en volymillustration, inte slutlig utformning*) på Gamla Vattentornet.

Den ljusare ger ett mer "lätt" intryck, men samtidigt ser den högre och större ut och flyter ihop med himlen, det framgår inte heller tydligt att det är två fristående länkade huskroppar med olika uttryck och karaktär.

Med den mörkare fasaden skapas större kontraster och det framgår tydligt att det är två separata huskroppar. Det ljusare vattentornet ramas in med himlen på ena sidan och tillbyggnaden på den andra och ser större ut samt får en mer "solid" och solitär framträdande roll. Tillbyggnaden som trots sin mörkare dominerande färg, hamnar mer i bakgrunden och ser mindre ut vilket även fönster och glaspartier bidrar till.

Fasadskivsexempel

Om man som alternativ till färgade prefab-element i betong t.ex. väljer fasadskivor finns mängder med alternativ.

Ett exempel på fasadskivor är t.ex. dessa fiberarmerade cementskivor från Swisspearl, modellen heter Carat.

Den kan placeras med synliga skarvar vilket lättar upp tillbyggnaden, i en mörkare färg ger det en bra kontrast mot vattentornet samt ett lätt och modernt uttryck i kombination med stora fönsterytor.

Den är halvblank och ger således en viss återspeglning utan att reflektera.

Jade 650	7082	Grey 650	7096
Jade 650	7080	Grey 650	7096
Jade 650	7081	Grey 650	7096
Espresso 650	7080	Grey 650	7096
Espresso 650	7081	Grey 650	7096
Azurite 650	7043	Amber 650	7082
Azurite 650	7040	Amber 650	7082
Azurite 650	7092	Amber 650	7081
Azurite 650	7041	Amber 650	7083
Black Opal 650	7024	Tussock 650	7072
Black Opal 650	7025	Tussock 650	7073
Black Opal 650	7022	Tussock 650	7070
Black Opal 650	7021	Tussock 650	7071
Black Opal 650	7020	Coral 650	7031
		Coral 650	7032
		Coral 650	7030
		Coral 650	7033